

Pécsi Ítéltábla

Pf.III.20.038/2021/7. szám

A felperes:

felperes1 (cím1)

A felperes képviselője:

Ügyvédi Iroda (ügyintéző: ügyvéd1, cím2)

Az alperesek:

alperes1 (cím3) I. rendű;

alperes2 (cím4) II. rendű

Az I. rendű alperese képviselője:

ügyvéd2 (cégjegyzékszám1)

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

felperes 12. sorszám alatt

A per tárgya:

személyiségi jogvédelem

Az elsőfokú bíróság:

Szekszárdi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

6.P.20.202/2020/11. számú ítélet

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak – az illetékes állami adóhatóság külön felhívására – 640.000 (hatszáznegyvenezer) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] A felperes 2014. októberétől 2017. július 1. napjáig helységben önkormányzati képviselő volt, a II. rendű alperes ebben az időszakban helység1 polgármesteri tisztségét töltötte be.
- [2] A felperest 2016. december 10. napján törölték a köztartozásmentes adózói adatbázisból. 2017. március 6. napján az I. rendű alperes illetékes bizottsága vizsgálta a felperes köztartozás miatti méltatlansági ügyét. A zárt ülésen a felperes bejelentette, hogy köztartozása fennáll, azt elismeri, képviselő szeretne maradni, tudja, hogy ehhez nem lehet köztartozása.

Utóbb a méltatlansági eljárást megszüntették azzal, hogy a felperes részletfizetési kedvezményt kapott, emiatt lejárt köztartozása nincs.

- [3] Az adóhatóság fellebbviteli igazgatósága a 2017. március 8-i jogerős határozatával 131.223.715 forint személyi jövedelemadó hiányt állapított meg a felperes terhére. A felperes 2017. május 2. napján keresetet nyújtott be az adótartozását megállapító közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt. A 180 napon keresztül folyamatosan fennálló, 10.000.000 forintot meghaladó adótartozással rendelkező magánszemély adózókat tartalmazó weblapon 2017. március 31-i állapot szerint szerepel a felperes neve és lakcíme. 2017. május 10. napján a felperest az I. rendű alperes egyidejű értesítése mellett a köztartozásmentes adózói adatbázisból újfent törölték.
- [4] A felperes 2017. június 2. napján a II. rendű alperesnek benyújtotta a lemondását azzal, hogy 2017. július 1-jével megszűnteti képviselő-testületi tagságát. A lemondás indokát a felperes levele nem tartalmazta. A testület a 2017. június 15-i nyilvános ülésén tárgyalta a lemondást, ahol a felperes a következőket jelentette be: „A városban azt híresztelik, hogy a bíróság eltiltotta őt a közügyektől. Ez nem igaz. Van egy NAV-val folytatott vitája, az ügyet húzhatná még, de nem látja értelmét. A NAV állít valamit, ő az ellenkezőjét, várja a tárgyalást. A jogi rész 4-5 évig is eltarthat. Kérhette volna a döntés felfüggesztését az ügy lezárultáig, de nem akarta. Egyéb elfoglaltságai is vannak, ezért így döntött. Ha kell szívesen áll rendelkezésre”. Rövid idővel a felperes lemondása után érdekelt1 is lemondott képviselő-testületi tagságáról, e lemondással a helyi televízió is foglalkozott.
- [5] A felperes elleni végrehajtási eljárásban az önkormányzat hirdetőtáblájára kifüggesztették azt az ingatlanárverési hirdetményt, mely szerint a felperessel szemben a Nemzeti Adó- és Vámhivatal végrehajtást kérő főkövetelése 131.831.302 forint.
- [6] A Facebook közösségi oldalon a helységi Hétköznapi csoportban 2017. december 22. napján a felperes – többek között – a következő tartalmakat jelentette meg: „Ötödik alkalommal megválasztottak helységi város képviselőjének. Ez a mai napig nagyon jó érzést kelt bennem. A vezetés másnap közölte velem, hogy semmilyen pozíciót nem szánnak nekem, hiába a húsz év tapasztalat, a korelnökség, a szavazati rangsor első helye. Majd elkövetkezett a hároméves magányos harcom. Minden felvetésem, munkám talán meghallgatásra került, de befogadásra nem, megvalósításra pedig gondolni sem merhettem.” „Én nem csak ez miatt mondtam le. Nekem volt magánjellegű ügyem is, ami miatt nem maradhattam volna túl sokáig. Így összegezve a magánjellegű és a kilátástalan harcot, én is így láttam akkor legjobbnak.”
- [7] Az I. és a II. rendű alperesek felelős kiadásában megjelent helységi Hírek 2018 februári XVII. évfolyam 2. lapszámában a következő képviselő-testületi állásfoglalást tették közzé:
„alperes2 polgármester: felperes1 és érdekelt1 volt képviselők a lemondásuk után valótlán állításokat terjesztettek a lemondásuk okairól. Erre reflektálva a képviselő-testület készített egy állásfoglalást, azt meg kívánja jelentetni a helyi újságban, valódi tájékoztatást adva a lemondások okairól.
- Képviselői valóság-igazság
- Az önkormányzat a rendszerváltás óta a 7. ciklusát éli. Ezen időszakok alatt a helységi önkormányzatra egyáltalán nem volt jellemző, hogy a megválasztott képviselő a megbízatását lemondással megszünteti. A jelenlegi ciklusban ezt két képviselő is megtette.
- A lemondott két képviselő felperes1 és érdekelt1.

A hivatalosan benyújtott írásbeli lemondások – egy-egy mondat volt csupán – indoklást nem tartalmaztak (nem is kötelező!).

A facebookon, a helységi helyi televízióban viszont kommentálták, indokolták mindezt, de szerintünk nem az igazságnak megfelelően.

felperes1 2017. július 1-jével mondott le. Lemondása idején és azóta is – a nyilvános adóslista szerint – több mint 131 millió forint jogerős adótartozása van a Nemzeti Adó- és Vámhivatal felé. Ez pedig a képviselői megbízással nem egyeztethető össze, megbízatására méltatlan. Ez a lemondásának a valós, igazi oka, hisz ha nem teszi, a képviselő-testület a 2011. évi CLXXXIX. törvény 38. §-a alapján köteles lett volna méltatlansági eljárás keretében határozatával megszüntetni felperes1 képviselőnek a megbízatását.

A lakosság korrekt tájékoztatásához ezen észrevételek a teljes igazsághoz hozzátartoznak, mint az általunk nyilvánosságra hozott okok és indokok is. Ezzel a magunk részéről mindezt lezártnak tekintjük.

helységi Város Önkormányzatának Képviselő-testülete.”

- [8] Az írás megjelenését követően a településen közbeszéd tárgya volt a felperes lemondása és azzal összefüggésben adótartozása is, ami felháborodást keltett.
- [9] A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy a helységi Hírek XVII. évfolyam 2. lapszám 6. oldalán megjelent képviselő-testületi állásfoglalás sérti az emberi méltósághoz, a becsülethez, a jóhírnévhez, a magántitokhoz, valamint a levéltitokhoz, továbbá önrendelkezési jogához fűződő személyiségi jogait. Kérte az alperesek együttes kötelezését arra, hogy adjanak megfelelő elégtételt, az ítélet jogerőre emelkedését követően megjelenő helyi lap első lapszámában saját költségükön biztosítsanak megfelelő nyilvánosságot annak, hogy az őt érintő képviselő-testületi állásfoglalás sérti a megjelölt személyiségi jogait. Kérte továbbá az alperesek egyetemleges kötelezését 8.000.000 forint sérelemdíj, és annak 2018. február 15. napjától a kifizetésig járó törvényes késedelmi kamata megfizetésére a perköltség viselése mellett.
- [10] Keresetét a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42.§, 2:43.§, 2:45.§, 2:46.§, 2:51.§, 2:52.§, 6:48.§, 1:6.§, 1:7.§-aira, a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény 3.§-ára, 7.§ (1) bekezdésére, a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény 14.§ (1) bekezdésére, 21.§ (1) bekezdésére alapította. Sérelmezte, hogy az alperesek az emberi méltóságát, becsületét és jóhírnévhez való jogát megsértették azzal az állítással, hogy a Facebookon, a helységi helyi televízióban nem az igazságnak megfelelően kommentálta lemondását, amivel ellentétben sem a Facebookon, sem a helységi helyi televízióban nem állított semmit lemondása okáról. Az alperesek a cikk megfogalmazásával hazug embernek állították be, indokot kreáltak a lemondásához, holott ehhez ténybeli alapjuk nem volt, az alpereseknek a lemondás valós okáról tudomásuk nem lehet. A lemondás valós okaként az adótartozás megjelölésével kimerítették a valós tény hamis színben való feltüntetésének törvényi tényállását, illetve valótlan tény állítását. A cikk az adótartozás tényét a lemondás tényével olyan módon kapcsolja össze, hogy abból becsületsértő és jóhírnevet sértő következtetés vonható le, az olvasóban felmerülhet egy olyan hamis kép, ami szerint ő „hazug adócsaló” lehet. Az adóhatóság adóslistája nyilvános, de az újságcikkben történt közléssel az információval rendelkezők köre jelentősen bővült. Az önrendelkezéshez való joga alapján hozzájárulását kellett volna kérni az újságcikk megjelenése előtt, azonban a véleményét, engedyét nem kérték. A magántitok sérelme álláspontja szerint úgy következett be, hogy az adótartozást, illetve annak pontos összegét is megjelenítette a cikk. Adótartozásának ténye és

mértéke olyan adat, amely nem közvetlenül ismert és a titokban tartásához méltányolható érdeke fűződik. A magántitok körébe tartozó adatok nyilvánosságra hozatala törvényi felhatalmazás alapján történhet, az adott esetben ez a végrehajtási eljárás körében a szükséges hirdetmények helyben szokásos módon történő közzététele, illetve az adóhatóság adólistája. A közzététel azonban csak jogszabály által megengedetten, célhoz kötötten lehetséges, amely feltétel az újságcikk esetében nem áll fenn. Levéltitoksértést azzal követtek el az alperesek, hogy a lemondását tartalmazó levél tartalmát nyilvánosságra hozták.

- [11] Álláspontja szerint az újságcikk megjelenésekor már nem volt közszereplő, de a személyiségi jogséremlme a Ptk. 2:44.§ alkalmazhatósága esetén is megvalósult, mert az újságcikk és annak tartalma a magánéletét is érintő aránytalan sérelemmel járt, továbbá a közügyek szabad vitatásának körébe nem volt vonható. A II. rendű alperes perbeli legitimációját arra alapította, hogy a helységi Hírek, mint az önkormányzat lapja felelős kiadója volt a sérelmezett közlemény megjelenésekor, nem polgármesteri minőségében állította perbe.
- [12] Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását, a felperes perköltségben marasztalását kérték.
- [13] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította, a felperest az alperesek javára személyenként 150.000 forint perköltség, az állam javára 480.000 forint eljárási illeték megfizetésére kötelezte. Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a kereset tárgyává tett újságcikket nem vitathatóan a helyi önkormányzat jelentette meg, a közlemény aláírójaként a képviselő-testület szerepel. A II. rendű alperes az I. rendű alperes törvényes képviselőjeként vett részt a közlemény elkészítésében, megjelentetésében, az általa képviselt jogi személy feladat- és hatáskörében, tevékenységi körében járt el. Magatartása így a jogi személy eljárásának minősül, az ennek során okozott személyiségi jogsérelemért harmadik személlyel szemben a jogi személy tartozik felelősséggel. A II. rendű alperes e jogi megítélésén nem változtat, hogy a lap felelős kiadója volt, mert ez a minősége is a polgármesteri pozíciójához kötődött. Így a keresetet érdemben az I. rendű alperessel szemben vizsgálta az elsőfokú bíróság.
- [14] Kifejtette, hogy a véleménynyilvánítás, társadalmi, politikai vita önmagában nem ad alapot jogsértés megállapítására. A 36/1994. (VI. 24.) AB számú határozat, 7/2014. (III. 7.) AB határozat szerint a véleménynyilvánítás szabadsága a véleményt annak érték- és igazság tartalmára tekintet nélkül védi.
- [15] A felperes közszereplő státuszát illetően az elsőfokú bíróság nem annak tulajdonított jelentőséget, hogy a megjelenés idején a felperes képviselő-testületi tagsága már nem állt fenn, hanem hogy a közszereplői minőségével összefüggő közlést kifogásolta. Rámutatott, hogy a választópolgárok által megválasztott tisztségről való lemondás közérdeklődésre számot tartó közéleti esemény, így az e körben megjelenő közlések kapcsán a felperestől fokozott tűrési kötelezettség várható el. Rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy a Ptk. 2:44.§-ának 2018. februárjában hatályos szövegezése irányadó, a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlása a közéleti szereplő személyiségi jogainak védelmét szükséges és arányos mértékben, az emberi méltóság sérelme nélkül korlátozhatja. Valótlán tényállítást, illetőleg való tény hamis színben feltüntetését azonban a közszereplő sem köteles tűrni.
- [16] Vizsgálta az elsőfokú bíróság, hogy a felperesre vonatkozóan sértő, valótlán tény állítása, híresztelése, vagy való tény hamis színben feltüntetése történt-e. Nem értett egyet a felperesnek azzal a hivatkozásával, hogy ő a lemondását nyilvánosan nem magyarázta. Ez egyrészt a képviselő-testületi ülésen is megtörtént, másrészt a felperes a napilap Facebook csoportban 2017. december 22. napján tett bejegyzésekkel szélesebb körben is kifejezésre juttatta, hogy mi vezetett a lemondásához.
- [17] A keresettel támadott cikknek az az állítása, hogy a felperes a lemondásáról valótlán állításokat terjesztett, azt a Facebookon nem az igazságnak megfelelően kommentálta, az

elsőfokú bíróság értelmezésében azt fejezi ki, hogy az alperesek ebben a kérdésben a felperestől eltérő álláspontot foglalnak el, amit a közlemény címében is kifejezésre juttattak. Az alperesek a saját véleményüket kívánták megjeleníteni, ami a cikkben kifejezetten is szerepel. Valós tényállítás az adótartozás fennállása, összege, és az is, hogy a lemondás idején fennálló adótartozás a képviselői megbízásával nem egyeztethető össze. A felperes abba a helyzetbe került az ellene folyó adóhatósági eljárás miatt, hogy képviselő-testületi tagsága nem volt fenntartható ugyanazon törvényi rendelkezés alapján, amely korábban a méltatlansági eljárás megindítását tette szükségessé. E valós tények alapján az alperesek által a sérelmezett közleményben levont következtetés a felperes lemondása és adótartozása közötti összefüggés fennállásáról nem jelenthette a valóság hamis színben feltüntetését a megelőző események láncolata és időbelisége alapján. Az alperesek nem alaptalanul vonták le azt a következtetést, hogy a felperes lemondása az adótartozásával összefügg, a valós tényekből levont véleményformálás kifejezőmódjában sem volt indokolatlanul bántó.

- [18] A közleményben megjelentek nyilvánosságra hozatala az elsőfokú bíróság következtetése szerint a törvény által megengedett módon történt, mert az írás alapjául szolgáló tények korábban már nyilvánosságra kerültek a Nemzeti Adó- és Vámhivatal honlapján, a polgármesteri hivatal hirdetőtáblájára kifüggesztett árverési hirdetményben, így az újságcikk nem közölt olyan tényeket, amelyek ezzel a tudósítással váltak megismerhetővé a közvélemény számára. Az írás a helyi lapban jelent meg, ami a helységi lakosokhoz jut el, csakúgy, mint az önkormányzat hirdetőtábláján megjelenő közlemények, a NAV honlapja pedig bárki számára biztosítja az ott megjelenő adatok megismerését. Az alperesi álláspont nyilvánossága a helyi közéleti lapban ahhoz is hasonló, amely körben a felperes kommentálta lemondását a helységi Hétköznapi Facebook-oldalon, mindkét fórum a helyi közélet iránt érdeklődők számára ad tájékoztatást.
- [19] Az önrendelkezési jog megsértésére hivatkozás kapcsán arra mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy az a becsület- és jóhírnévsértésre, valamint a magántitok és levéltitoksértésre hivatkozás mellett nem külön nevesíthető személyiségi jogsértés, mert annak alapjaként olyan alperesi magatartást jelölt a felperes, amelyet az egyéb nevesített jogsérelmei magukban foglalnak.
- [20] A felperes által sérelmezett levéltitoksértés kapcsán megállapította az elsőfokú bíróság, hogy a felperes lemondó levele nem magánlevél, azt a felperes közéleti funkciójához, a helyi önkormányzatban betöltött szerepéhez kötődően intézte a polgármesterhez a hivatalos eljárásrend megtartásával. Mivel az elsőfokú bíróság személyiségi jogsértést nem állapított meg, a jogkövetkezmények iránt előterjesztett keresetet is elutasította.
- [21] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes fellebbezett. Fellebbezésében kérte, hogy a másodfokú bíróság a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 369.§ (3) bekezdés a) és c) pontja szerinti felülbírálati jogkörében eljárva az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával keresetét teljesítse, állapítsa meg, hogy a perbeli képviselő-testületi állásfoglalás sérti az emberi méltósághoz, a becsülethez, a jóhírnévhez, a magántitokhoz, a levéltitokhoz, valamint az önrendelkezéshez fűződő személyiségi jogait. Kérte az I. és II. rendű alperesek kötelezését arra, hogy adjanak megfelelő elégtételt és ennek saját költségükön az ítélet jogerőre emelkedését követő első megjelenő lapszámban biztosítsanak megfelelő nyilvánosságot. Kérte továbbá az I. és II. rendű alperest egyetemlegesen 8.000.000 forint sérelemdíj és ennek 2018. február 15. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére kötelezni.
- [22] A fellebbezését azzal indokolta, hogy az elsőfokú bíróság az eljárás során megállapított tényekből helytelen jogi következtetést vont le. Tévesen jelölte meg a Facebook profilja alatt a 2017. december 22. napján megjelentetett szöveg, illetve nyilatkozat szerzőjét; a szerző ugyanis érdeklőt volt, kérésére és nevében jelentette meg a hivatkozott írást, amit a nevezett tanú vallomása és e-mail üzenete is alátámaszt. Az elsőfokú bíróság által idézett szöveg első

öt mondata érdekeltlé, az ezt követő szöveg származik tőle, ami azonban konkrétumot a lemondás okáról nem tartalmaz.

- [23] Álláspontja szerint a 2017. július 15-i képviselő-testületi ülésen elhangzottakat sem értékelte megfelelően az elsőfokú bíróság. Vitatta az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását, hogy a megelőző események láncolatából és az időbeliségből a lemondás és az adótartozás közötti összefüggésre lehetne következtetni. Ha a lemondás indoka csupán az adótartozás lett volna, a másodfokú döntés jogerőre emelkedésének napján kellett volna lemondania, ami 2017. március 8. napjára tehető. Kifejtette, hogy a valószínűsítés nem azonos a bizonyossággal, valószínűsítésre alapozva tényként közzétenni bármit, álláspontja szerint a valóság hamis színben való feltüntetését valószínűsíti meg. Az alperesek tudták, hogy nem rendelkeznek közvetlen információval a lemondás okáról, mégis a valós ok közlését állították, azt a hamis látszatot keltve, hogy olyan információ birtokában vannak, amivel a valóságban nem rendelkeztek. A cikk a képviselő-testület állásfoglalásaként jelent meg, azonban az tartalmát tekintve nem véleménynyilvánítás, hanem az alperesek részéről kifejezetten visszaélészerű, személyének lejáratására irányuló tényközlés, cáfolat.
- [24] Tévesnek minősítette az elsőfokú bíróságnak azt az állásfoglalását is, hogy a képviselői megbízatásról való lemondás indokának megismeréséhez társadalmi érdek fűződik, ami miatt őt fokozott tűrési kötelezettség terheli. A törvény nem teszi kötelezővé a képviselői lemondás indokolását, a nyilvánosságra a lemondás ténye tartozik, de annak oka nem. Annak vizsgálata a személyes terébe történő indokolatlan, aránytalan beavatkozás, a lemondás oka olyan személyes körülmény, ami nem képezheti közérdeklődés tárgyát.
- [25] A sérelmezett újságcikk jogsértő azért is, mert abban azt állítják róla, hogy nem az igazságnak megfelelően indokolta a lemondását, holott nem terjesztett valótlan állítást a lemondás okáról, kifejezetten utalt rá, hogy magánjellegű oka volt, ami miatt nem maradhatott túl sokáig. Az alperesek reá vonatkozó személyes adatot tettek közzé, ezzel megsértették a személyiségi jogait. Az adótitok olyan személyes jellegű adat, amely csak célhoz kötötten használható fel, ennek helyi lapban való önkényes közlése semmiképpen sem jogszerű felhasználás. A perbeli újságcikk megjelenésével vált közismertté helyben az adótartozása. A szólásszabadság határainak kijelölésekor figyelemmel kell lenni a vita társadalmi funkciójára is, azonban a rá vonatkozó közlések – különösen az adótartozás összege – nem kapcsolódnak a közéletet érintő párbeszédhez.
- [26] Vitatta, hogy a II. rendű alperes mint közigazgatási jogkörben eljáró személy személyes felelősséggel nem tartozik, a II. rendű alperessel szemben is helye van álláspontja szerint marasztaló ítélet meghozatalának.
- [27] Az I. és II. rendű felperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.
- [28] A fellebbezés nem alapos.
- [29] Az elsőfokú bíróság a tényállást lényegében helytállón állapította meg, az a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel kizárólag a helységi Hétköznapi Facebook-csoportban megjelentek kapcsán szorul pontosításra, illetve kiegészítésre. Az „Ötödik alkalommal” kezdetű, az elsőfokú bíróság által idézett szövegrész, amit a felperes adminisztrátorként tett közzé, valóban érdekeltől származó közlés, melyben érdekelt a saját lemondását indokolja. Ezt alátámasztja, hogy nyilvánvalóan nem a felperes volt korelnök, illetve rendelkezett húsz év képviselői tapasztalattal. A érdekelt bejegyzése által tematizált Facebook-beszélgetésben a hozzászólások azt tükrözték, hogy a közösségért tenni kívánóknak nincs helye az önkormányzatnál. A felperes ehhez csatlakozott az „Úgy gondolom, az utolsó ember is távozott, aki véleményt mert alkotni és szembe mert szállni a vezetőkkel” „mára csak szavazógépek maradtak a testületben”, bejegyzésekkel, valamint a saját lemondását érintően

azzal a magyarázattal, hogy ő nem csak ezért, hanem a kilátástalan harc és a magánjellegű ügye, ezek összesített hatása miatt mondott le.

- [30] A tényállás fentiek szerinti pontosítása azonban az ügy mikénti elbírálására érdemben nem hatott ki, ellenkezőleg, az elsőfokú bíróság helyes ténybeli és jogi következtetéseit támasztja alá.
- [31] Alaptalan volt a felperesnek az a hivatkozása, hogy az alperesek a lemondásának általuk ténylegesen nem ismert okáról valótlan állítást tettek, illetve azt hamis színben tüntették fel.
- [32] A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: önkormányzati törvény) 29.§ (1) bekezdés b) pontja szerint az önkormányzati képviselő megbízatása megszűnik a lemondással, amely a képviselő egyoldalú akaratnyilatkozata, meghatározott indokhoz nincs kötve, a képviselő akár indokolás nélkül is mandátumáról lemondhat. Ehhez képest azonban a képviselő-testület ülésén, 2017. június 15. napján a felperes maga mondta el, hogy van egy NAV-val folytatott vitája, az ügyet húzhatná még, de nem akarja. Egyéb elfoglaltságai is vannak, ezért döntött így. Az adótartozást tehát maga is a lemondás indokaként nevesítette, vagyis az alperesek ebben a körben nem állítottak valótlan. Az önkormányzati törvény vonatkozó szakaszainak felhívásával helyesen utaltak arra is, hogy e döntéstől függetlenül a köztartozás ténye önmagában kizárja a képviselői megbízatás ellátását. Az önkormányzati törvény 38.§ (1) bekezdés d) pontja alapján a köztartozás fennállása esetén a képviselő-testület méltatlanság miatt köteles lett volna megszüntetni a felperes megbízatását; az erre vonatkozó eljárás meg is indult, időlegesen, a felperes részletfizetési kérelmére figyelemmel akadt meg. Miután azonban a felperes a végrehajtást nem kerülte el, nyilvánvaló, hogy lemondás hiányában képviselői megbízatását a méltatlansági eljárásban hozott képviselő-testületi határozattal kellett volna megszüntetni, így a lemondással lényegében elébe ment a rá váró jogkövetkezménynek.
- [33] Mindezeknek az információknak a nyilvánosságra hozatala a felperes fellebbezési hivatkozásával szemben nem volt visszaélésszerű vagy lejárató jellegű az alperesek részéről. A lemondást követően, 2017. december 22. napján a felperes volt az, aki a Facebook helyi közéleti csoportjában tett, fentebb ismertetett bejegyzéseivel arra utalt, hogy a képviselő-testület nem megfelelő működése, lényegében a városvezetés megkérdőjelezhető szakmai döntései indokolták a lemondását. A érdeklőt bejegyzéséhez való csatlakozás, az arra való reagálás, a magánjellegű ügy mellett a kilátástalan harcra való utalás lemondásának ezt az okát sugallta.
- [34] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság álláspontját osztotta azokban a kérdésekben, hogy a képviselő lemondása közérdeklődésre számot tartó ügynek minősül, továbbá, hogy meghatározott közszereplői tevékenységgel összefüggésben folytatott kommunikáció érintette az adott téma viszonylatában közszereplőnek tekintendő akkor is, ha a tárgybani tisztsége időközben megszűnt.
- [35] A választáson történő indulás, majd a választópolgárok bizalma, támogatása esetén a mandátum elfogadása azt jelenti, hogy a megválasztott személy – aki nevében is a választópolgárok képviselője – az adott választási ciklusra a közfeladatot, a köz érdekében való tevékenykedést elvállalja. A vállalásban, az ígért közéleti tevékenységben beállt törés ennek megfelelően olyan kérdés, amely a választópolgárokra tartozik és őket közvetlenül érinti. Mindez független attól, hogy a törvény a lemondáshoz indokolási kötelezettséget nem ír elő. A képviselő-jelöltnek arról sem kell hivatalosan nyilatkoznia, hogy miért indul a választáson; ez a kérdés is a választókkal folytatott politikai, közéleti kommunikációban válik megkerülhetetlenné. Hasonló megítélés alá esik a megválasztott képviselő lemondása is:

annak indokolása a választók informálását szolgálja, ami egyúttal a választók felé történő (nem jogi értelemben vett) elszámolásnak is megfelel. A érdekeltl által kezdeményezett, a felperes adminisztrálásával és tevékeny részvételével folytatott Facebook-beszélgetés is éppen ennek jegyében indult. A képviselői tisztségről való lemondás oka tehát ilyen értelemben nem magánügy, hanem olyan körülmény, melyről a választók a tájékoztatást elvárhatják.

- [36] A demokratikus közvita alapvetése, a véleménynyilvánítási szabadság elsődlegessége jelöli ki a tűrési kötelezettség határait minden olyan esetben is, melynek érintettje az a volt közszereplő, akinek korábbi közéleti tevékenységéhez a vita kapcsolódik; a perbeli kérdést érintően tehát a felperesre a Ptk. 2:44.§-a irányadó, a lemondásával kapcsolatos sarkosabb megnyilvánulásokat is tűrni köteles, különös figyelemmel arra, hogy egy közéleti kérdésekkel foglalkozó fórumon maga tette azt közbeszéd tárgyává.
- [37] Helytállóan foglalt állást az elsőfokú bíróság abban a kérdésben is, hogy a levéltitok megsértése fel sem merülhetett, mivel egy indokolást nem tartalmazó hivatalos okirat tartalmára, és nem magánlevélre utalt az alperesi közlemény.
- [38] Az elsőfokú bírósághoz hasonlóan a másodfokú bíróság sem találta megállapíthatónak a magántitok megsértését. Az adóhatóságnál nyilvántartott, 180 napon keresztül folyamatosan fennálló 10.000.000 forintot meghaladó adótartozással rendelkező magánszemélyek listáján nem vitásan szerepelt a felperes. Ennek az adózás rendjéről szóló törvény által rendszeresített nyilvános listának a létezésére az ad okot, hogy az ilyen nagy volumenű köztartozás felhalmozása nem magánügy; a köztartozók az állam, végső soron pedig a közösség számára okoznak hátrányt azáltal, hogy közteherviselési kötelezettségüknek nem tesznek eleget. Közvetetten ők valamennyi állampolgár adószói, akiknek ennek megfelelően joguk van ahhoz, hogy a tartozásról értesüljenek, és az érintetteket, különösen esetleges közéleti tevékenységüket erre is figyelemmel ítélik meg. A listán való szereplés negatív értékítéletet közvetít, aminek szankciós és jogkövetésre ösztönző hatása is van; így a lista érintettjei nem kifogásolhatják, ha köztartozásuk ténye a közbeszéd tárgyává válik.
- [39] A felperes esete speciális annyiban, hogy az ő köztartozásának pontos összege is nyilvánosságra került az árverési hirdetményeken – amelyek egyébként interneten, az elektronikus árverési felületen is elérhetőek – már a perbeli közlemény közzétételét megelőzően. Bárki számára korlátozás nélkül hozzáférhető nyilvántartásban szereplő adat feltüntetése, különösen, ha az a helyi közéletben aktív szerepet vállaló, ilyen státuszra törekvő személy nem magán-, hanem köztartozásának tényére, annak összegére vonatkozik, nem alkalmas a jogsértés megállapítására.
- [40] Jogsértés hiányában nem volt jelentősége annak a kérdésnek sem, hogy a II. rendű alperes saját személyében is felel-e a közzététellel okozott esetleges sérelmekért.
- [41] A másodfokú bíróság a fentiekre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383.§ (2) bekezdése alapján – annak helytálló indokaira is utalva – helybenhagyta.
- [42] A fellebbezés nem vezetett eredményre, erre tekintettel a Pp. 364.§-a folytán alkalmazandó 83.§ (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban felmerült költség megfizetésére a felperes lenne köteles, az alperesek azonban úgy nyilatkoztak, hogy perköltséget nem számítanak fel. A meg nem fizetett fellebbezési eljárási illetékről a másodfokú bíróság a Pp. 102.§ (1) bekezdése és a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és

állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdése alapján rendelkezett.

Pécs, 2021. május 26.

Dr. Kutasi Tünde s.k. a tanács elnöke, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. előadó bíró, Dr. Kovács János s.k. bíró